

**Załącznik do Uchwały Nr XXXIX/245/18
Rady Powiatu Żyrardowskiego
z dnia 29 czerwca 2018 roku**

**Sprawozdanie z efektów pracy
Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
z realizacji zadań w zakresie organizacji pieczy zastępczej
za rok 2017**

Wstęp

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona dla dobra dzieci, które wymagają:

1. szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego;
2. atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową;
3. zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,
4. rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków.

W/w ustawa powstała w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta tylko poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i ich rodzicami.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji, natomiast system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach braku możliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Wspieranie rodziny należy do zadań gminy, natomiast zapewnienie dziecku pieczy zastępczej to zadanie powiatu.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu, wykonująca zadania systemu pieczy zastępczej – art. 2 ust. 3 i art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998). W oparciu o zapisy ww. ustawy oraz na podstawie Zarządzenia Nr 36/2011 Starosty Powiatu Żyrardowskiego z dnia 22 grudnia 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu żyrardowskiego. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą zapewnia:

1. pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka;
2. przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia poprzez naukę pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
3. zaspokojenie potrzeb dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, emocjonalnych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia Sądu Rodzinnego i Nieletnich. Wyjątek stanowi przyjęcie dziecka do rodziny zastępczej zawodowej, pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na podstawie: orzeczenia sądu, doprowadzenia przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, brakiem zaspokajania podstawowych potrzeb dziecka, zaniedbaniem i zdarzeniami losowymi.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej pełnią najbliżsi krewni dziecka: dziadkowie lub pełnoletnie rodzeństwo.

Rodzinę zastępczą ustanawia sąd rodzinny w wypadku: śmierci rodziców, ich niewydolności wychowawczej czy innych problemów, których niekorzystnie skutki odbijają się na dziecku.

Potencjalna rodzina zastępcza aby pełnić swoją funkcję prawidłowo musi spełniać określone w ustawie kryteria.

Rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Co najmniej jedna osoba tworząca rodzinę zastępczą niezawodową musi posiadać stałe źródło dochodu. Zawodową rodziną zastępczą najczęściej bywa małżeństwo, które z tytułu wykonywanej pracy otrzymuje wynagrodzenie (jedna osoba).

Zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dzieci pod opiekę w sytuacjach nagłych. Trafiają do niej także dzieci małe, poniżej 10 roku życia.

W pogotowiu rodzinnym dziecko przebywa do czasu unormowania sytuacji, nie dłużej niż 4 miesiące. W szczególnych przypadkach okres pobytu dziecka zostaje przedłużony do

8 miesięcy lub do czasu zakończenia postępowania sądowego. Praca rodziny zastępczej z założenia jest nastawiona na powrót dziecka do rodziny biologicznej.

Opieka rodziny zastępczej jest tymczasowa. Rodzina zastępcza nie posiada pełni praw rodzicielskich, a ograniczenie władzy rodzicielskiej nie pozbawia rodziców biologicznych określonych praw i obowiązków dotyczących podejmowania decyzji m.in. w sprawach obywatelstwa dziecka, sposobu leczenia, światopoglądu, wyboru kierunku edukacji, sposobu wychowania, rozwoju zainteresowań. Rodzice nadal korzystają z praw cywilnych, spoczywa na nich obowiązek alimentacyjny. Zachowują oni też prawo do kontaktów z dzieckiem.

Objęcie dziecka rodzinną formą pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletniości. Osoba, która osiągnęła pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, za zgodą rodziny zastępczej może przebywać w dotychczasowej rodzinie, jeżeli kontynuuje naukę, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

**Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą
i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.**

W 2017 roku wsparcie osób tworzących system rodzinnej pieczy zastępczej realizowane było poprzez działania:

- koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (7 etatów na umowę o pracę – od stycznia do czerwca i od września do grudnia, oraz 6 etatów na umowę o pracę – od lipca do sierpnia)
- pracownika socjalnego Poradnictwa Rodzinnego (1 etat na umowę o pracę)
- pracownika socjalnego ds. pieczy instytucjonalnej (1 etat na umowę o pracę)
- psychologa (1/4 etatu na umowę o pracę)

W 2017 roku podczas nieobecności kierownika Działu Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej dwie osoby pełniły funkcję p.o. kierownika działu. Na początku pracownik socjalny a od lipca 2017 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Obie osoby były zatrudnione w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie na umowę o pracę.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Działu Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej objęli wsparciem 140 rodzin zastępczych, w których w ciągu 2017 roku przebywało 240 dzieci:

- 91 rodzin zastępczych spokrewnionych z 113 dziećmi,
- 42 rodzin zastępczych niezawodowych z 60 dziećmi,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego (w 2017 roku przebywało w tej rodzinie 18 dzieci),
- 2 rodziny zastępcze zawodowe (w 2017 roku przebywało w tej rodzinie 12 dzieci),
- 4 rodzinne domy dziecka (w 2017 roku przebywało 37 dzieci).

W 2017 roku:

- 4 dzieci zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego.
- 9 rodzin zastępczych zostało rozwiązanych.
- powstało 16 nowych rodzin niezawodowych zastępczych.
- powstała 1 rodzina zastępcza zawodowa.
- powstał 1 Rodzinny Dom Dziecka.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu całego roku mieli pod opieką 120 rodzin zastępczych. Wsparciem koordynatorów zostały objęte nie tylko rodziny, które nie miały 2 letniego doświadczenia, ale również rodziny z dłuższym stażem, które złożyły wniosek o objęcie ich opieką koordynatora.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

1. udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
2. przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
3. pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
4. zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
5. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
6. udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
7. przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy realizując zadania przynajmniej raz w miesiącu odwiedzali rodziny zastępcze. W przypadku rodzin u których występowały problemy opiekuńczo- wychowawcze koordynator stawiał się kilka razy w miesiącu.

W trakcie tych wizyt koordynatorzy prowadzili rozmowy na temat występowania u dzieci ewentualnych problemów wychowawczych czy zdrowotnych. Rozmowy dotyczyły sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, wyników w nauce oraz sytuacji rodziców biologicznych. Podczas każdej wizyty sporządzane były karty pracy koordynatora.

Koordynatorzy nawiązali kontakt z pedagogami szkolnymi i wychowawcami dzieci przebywającymi w pieczy zastępczej:

- Zespoły Szkół Publicznych nr 1, 2, 3, 4, 6, 7 w Żyrardowie,

- Zespół Szkół nr 1 i 2 w Żyrardowie,
- Szkoły w Mszczonowie, Bartnikach, Osuchowie, Skierniewicach, Warszawie, Teresinie, Grodzisku Mazowieckim, Franciszkowie, Guzowie, Wiskitkach, Puszczy Mariańskiej i Piekarach.

Pracownicy szkół zapraszani byli na zespoły w sprawie oceny sytuacji dziecka. Podczas tych spotkań omawiane były sytuacje szkolne, frekwencja oraz wyniki, jakie uzyskiwały w nauce dzieci. Omawiane były ewentualne problemy jakie dzieci sprawiają na terenie szkoły oraz zasady współpracy rodzin zastępczych ze szkołami. Dla większości dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym koordynatorzy wnioskowali o pisemną opinię wychowawcy lub pedagoga szkolnego.

Dokonanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej realizowane było w oparciu o zapisy ustawy. Kwestionariusz do okresowej oceny sytuacji dziecka pozwolił rzetelnie ustalić aktualną sytuację rodzinną dziecka, przeanalizować stosowane metody pracy z dzieckiem i rodziną, zmodyfikować plan pomocy dziecku, dokonać oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz określić zasadność dalszego pobytu w pieczy zastępczej. Skrupulatnie wypełniane były wymogi ustawy tzn. oceny sytuacji dziecka w wieku poniżej 3 lat, dokonywane nie rzadziej niż co trzy miesiące, a dzieci powyżej 3 lat, nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

Narzędziem pracy koordynatora jest Kwestionariusz oceny rodziny, który weryfikował rodzinę pod kątem posiadanych predyspozycji do pełnienia powierzonych jej funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Pozwalał także znaleźć odpowiedzi na pytania czy rodzina:

- traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej,
- zapewnia dziecku dostęp do przysługujących mu świadczeń zdrowotnych,
- wyrównuje braki rozwojowe i szkolne dziecka,
- zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań dziecka,
- zaspokaja potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne, oraz religijne dziecka,
- czy zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka,
- umożliwia dziecku kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowił inaczej.

Koordynatorzy sporządzali opinie dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych, które przesyłane były do Sądu Rejonowego w Żyrardowie. Opinie te zawierały informacje o rodzinie zastępczej:

1. imię i nazwisko, adres;
2. zawód (miejsce pracy);
3. dane o sytuacji rodzinnej;
4. dane o stanie zdrowia;
5. opis warunków mieszkaniowych;
6. informacje o dziecku (imię i nazwisko, data urodzenia, szkoła, sytuacja szkolna, ewentualne problemy opiekuńczo wychowawcze, stan zdrowia dziecka);
7. ocenę sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dziecka wychowywanego w rodzinie zastępczej;
8. informacje o funkcjonowaniu rodziny zastępczej;
9. informacje o rodzicach biologicznych (dotyczy władzy rodzicielskiej, alimentów oraz kontaktów dziecka z rodzicami biologicznymi).

Opinie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej sporządzane były na podstawie opinii ze szkół, spotkań z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami dzieci, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej, a także na podstawie dokumentacji i spostrzeżeń koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto wykorzystywane były również opinie i orzeczenia z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

Po posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka wspólnie z rodzinami zastępczymi sporządzano plany pomocy dziecku, które zawierały cele, metody i działania niezbędne do ich osiągnięcia oraz oczekiwane rezultaty pracy z dzieckiem. Cele te były krótko lub długoterminowe.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizował swoje zadania również poprzez:

1. Współpracę z kuratorami zawodowymi i społecznymi. Współpraca polegała na wymianie informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych oraz na wspólnych interwencjach, najczęściej w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych.
2. Występowanie z wnioskami do Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej o pisemną opinię o rodzicach biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
3. Nawiązywanie telefonicznego i osobistego kontaktu z pracownikami socjalnymi miejskich i gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej.
4. Współpracę z Komendą Powiatową Policji w Żyrardowie z Wydziałem ds. Nietletnich.

5. Nawiązanie współpracy z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żyrardowie oraz Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Żyrardowie.
6. Współpracę ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno -Wychowawczym w Żyrardowie.
7. Koordynatorzy nawiązywali również kontakty z jednostkami zajmującymi się pomocą społeczną, a także przychodniami lekarskimi, szpitalami, sądami na terenie innych powiatów, urzędami stanu cywilnego, urzędami miasta i gmin, etc.
8. Przygotowywanie opinii dotyczących kandydatów na rodziny zastępcze (na wniosek sądu).

W 2017 roku w jednostce Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, odbył się cykl spotkań z psychologami z Ośrodka Adopcyjnego TPD w Warszawie, w których uczestniczyli koordynatorzy. Podczas spotkań omawiane były poszczególne przypadki dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i przekazywane Karty Dziecka dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W 2017 roku czworo dzieci zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego. Spotkania z psychologiem z Ośrodka Adopcyjnego odbywały się również w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych w celu diagnozy dzieci i ustalenia zasadności przysposobienia dziecka.

Koordynatorzy w 2017 roku sporządzili 6 Indywidualnych Planów Usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych. Aktualnie osoby te kontynuują naukę w rodzinach zastępczych. Ponadto koordynatorzy pisemnie popierali wnioski złożone przez rodziny zastępcze lub wychowanków rodzin zastępczych o przydział mieszkania komunalnego. Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych oraz osoby, dla których sporządzane były Indywidualne Plany Usamodzielnienia uzyskiwali wsparcie organizatora pieczy zastępczej przy wypełnieniu wniosku o mieszkanie komunalne a w razie potrzeb pomoc w rozwiązywaniu występujących na bieżąco trudności. Współpraca z rodzinami w większości przypadków układa się pozytywnie.

Wsparcie psychologiczne realizowane było przez psychologa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, który był zatrudniony na 1/4 etatu. Udzielał on pomocy poprzez następujące działania:

1. poradnictwo i psychoedukację rodzin zastępczych, najczęściej w obszarach: wspierania dziecka po traumatycznych doświadczeniach, w procesie żałoby, w trudnych zachowaniach dzieci takich jak: agresja, zachowania autodestrukcyjne, buntownicze,

niedostosowanie społeczne, trudności w budowaniu relacji przywiązaniowej, trudne zachowania związane z wejściem w wiek dojrzewania, problemy z uczeniem się, asertywna komunikacja; dyscyplinowanie dzieci i budowanie granic;

2. pomoc terapeutyczną i interwencję kryzysową dla dzieci po traumatycznych doświadczeniach takich jak: porzucenie, przemoc, zaniedbanie, zaburzenia relacji przywiązania, zespół stresu pourazowego, wspieranie dziecka w procesie żałoby, wspieranie młodzieży w usamodzielnianiu i budowaniu własnej, dorosłej tożsamości;
3. opiniowanie psychologiczne kandydatów na rodziny zastępcze,
4. opiniowanie zasadności kontaktu rodziców biologicznych i/bądź innych członków rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej,
5. asystowanie podczas kontaktu dziecka z rodziną.

Od 2016 roku w strukturę Działu Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej został włączony Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego, który od 2001 roku zatrudnia pracownika socjalnego (1 etat - umowa o pracę). Jego zakres obowiązków poza poradnictwem rodzinnym został zwiększony o objęcie opieką 20 rodzin zastępczych:

- 19 rodzin to pełnoletni wychowankowie kontynuujący naukę i przebywający w rodzinie zastępczej;
- jedna rodzina z dzieckiem małoletnim.

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na stronie internetowej Centrum oraz w mediach lokalnych.

Osoby chcące pełnić funkcje rodziny zastępczej były informowane przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie o obowiązującej procedurze kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze, warunkach, jakie powinni spełniać kandydaci, oraz o wykazie dokumentów, jakie należy dostarczyć. Kandydaci byli informowani o trudnościach, jakie wiążą się z podjęciem tej roli, a także o problemach dziecka kierowanego do pieczy zastępczej. Pracownicy działu dokonywali analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Na skutek podejmowanych działań w 2017 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie zgłosiło się:

- 31 kandydatów na rodziny zastępcze (w tym 14 osób na prowadzenie rodziny zastępczej niezawodowej;
- 6 osób chcące pełnić funkcję rodziny zawodowej, w tym 4 osoby na prowadzenie rodzinnego domu dziecka, dwie osoby na prowadzenie pogotowia rodzinnego.

Szkolenie rodzin zastępczych

W 2017 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie zgodnie z harmonogramami przeprowadziło następujące szkolenie „Pride: Zawodowa opieka zastępcza”:

Podstawowa Opieka Zastępcza:

1. 02.01.2017 r. – 20.03.2017 r. - szkolenie ukończyło 8 osób.
2. 03.04.2017 r. – 26.06.2017 r. - szkolenie ukończyło 10 osób.

Zawodowe Rodziny Zastępcze - moduł rodziny zastępcze zawodowe:

1. 16.02.2017 r. – 23.03.2017 r. - szkolenie ukończyły 2 osoby.
2. 29.03.2017 r. – 09.05.2017 r. - szkolenie ukończyły 2 osoby.
3. 03.07.2017 r. – 07.08.2017 r. - szkolenie ukończyły 2 osoby.

Zawodowe Rodziny Zastępcze - moduł rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego od 30.03.2017 r. – 27.04.2017 r. – szkolenie ukończyły 2 osoby.

Na zakończenie szkoleń przeprowadzono 5 sesji panelowych.

Łącznie w 2017 r. przeszkolono 26 osób.

W 2017 roku wydano również 10 świadectw ukończenia szkolenia i 10 zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Wszystkie szkolenia były prowadzone przez 2 trenerów, pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie: Dyrektora PCPR oraz starszego pracownika socjalnego

Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje z:

- ośrodkami pomocy społecznej,
- instytucjami oświatowymi,
- służbą zdrowia,
- kuratorami,
- policją,
- sądem rodzinnym,
- powiatowymi centrami pomocy rodzinie,
- ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi,
- instytucjami pozarządowymi i innymi instytucjami, które zajmują się problematyką rodziny i dziecka.

Współpraca z sądem rodzinnym polegała na ustaleniu sytuacji prawnej dzieci, przekazywaniu aktualnej informacji o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych. Ponadto, w przypadkach, kiedy nie było możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej składane były wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców. Do sądu składane były również wnioski o rozwiązanie rodzin zastępczych w przypadku ustania przyczyn umieszczania dziecka w pieczy zastępczej, a także w przypadku, gdy rodzina zastępcza niewłaściwie wypełniała swoją funkcję.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu zawierania porozumień w sprawie przyjęcia dziecka,

warunków pobytu i wysokości środków finansowych ponoszonych przez organizatora na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie innego powiatu.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej kontaktował się z Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Warszawie, ul. Szpitalna 5/6 w celu omówienia sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, a także zgłaszał dzieci do przysposobienia.

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej miała na celu gromadzenie dokumentacji niezbędnej do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ustalenie sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy, a także rodziców biologicznych i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej. Ponadto kontaktowano się ze szkołami w celu ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i kontaktów rodziców biologicznych ze szkołą. Kontaktowano się również ze szkołami w celu ustalenia sytuacji szkolnej osób usamodzielnianych kontynuujących naukę.

W celu integracji rodzin zastępczych ze środowiskiem zorganizowano bal karnawałowy z paczkami dla dzieci, które ufundowane były przez darczyńców.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w 2017 roku koordynowało wyjazd 48 dzieci, podopiecznych Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej, w tym 8 dzieci z rodzin zastępczych na obóz letni zorganizowany przez Chorągiew Mazowiecką Związku Harcerstwa Polskiego.

Finanse

Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2017 roku dla wszystkich typów rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie wynosiła – **2 282 007,69 zł**. Od kwietnia do grudnia 2017 r. wypłacono również świadczenia na dodatek wychowawczy w kwocie **967 658,25 zł**. Ponadto w ramach zawartych porozumień pomiędzy powiatami w roku 2017 dotyczących pokrywania kosztów pobytu dzieci z terenu Powiatu Żyrardowskiego umieszczanych w rodzinach zastępczych poza powiatem, przekazano środki w kwocie **386 890,13 zł**. Rodzinom zastępczym zawodowym w 2017 roku wypłacono ogółem **266 453,37 zł** wynagrodzeń bezosobowych (umowy zlecenie) za prowadzenie Pogotowia Rodzinnego (1), Rodzinnych Domów Dziecka (4), pozostałych Rodzin Zastępczych Zawodowych (2) oraz dla osób do pomocy (umowy zlecenie). Od w/w wynagrodzeń bezosobowych odprowadzono składki ZUS na ubezpieczenie społeczne finansowane przez płatnika w wysokości **42 508,14 zł** dla prowadzących Pogotowie Rodzinne, Rodzinne Domy Dziecka, Rodziny Zastępcze oraz

ich pomocy. Zapłacono także ze środków płatnika składki ZUS na Fundusz Pracy od w/w umów zleceń w wysokości **3 761,57 zł**. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2017 roku realizowało zadanie dotyczące wypłaty rodzinom zastępczym dodatku wychowawczego 500+ w wysokości **967 658,25 zł** jako dotacja z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego na zadania zlecone.

W 2017 roku procedurą usamodzielnienia objęto 16 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, z których 14 osób kontynuowało naukę. Świadczenia na usamodzielnienie wypłacono 4 osobom (w tym 2 osobom także świadczenie na usamodzielnienie w formie rzeczowej). Pozostałe osoby opuszczające całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze zostały objęte świadczeniem na usamodzielnienie.. Łącznie na usamodzielnienie i zagospodarowanie w 2017r. wypłacono kwotę **26 391 zł**. Natomiast naukę w 2017 r. kontynuowało 14 pełnoletnich wychowanków całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych, którym decyzją Starosty Powiatu Żyrardowskiego udzielono pomocy finansowej na łączną kwotę **38 759,70 zł**.

W 2017 r. podpisano 10 nowych porozumień w sprawie umieszczenia i ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Powiat Żyrardowski przekazał **2 051 741,10 zł** na pokrycie kosztów funkcjonowania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W 2017 r. wpłynęły łącznie 4 postanowienia sądu w celu umieszczenia 4 dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych, typu interwencyjnego. Łącznie zrealizowano 10 postanowień sądu.

Potrzeby w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej na 2018 rok:

1. Udzielanie rodzinom zastępczym pomocy, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym kontynuowanie zatrudniania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i zwiększania ich liczby,
2. Tworzenie nowych rodzin zastępczych w tym rodziny zastępczej zawodowej o charakterze rodzinnego domu dziecka poprzez kontynuowanie promocji rodzinnej formy opieki, mającej na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze,
3. Zwiększenie środków finansowych na organizację różnych form wsparcia rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez poszukiwanie sponsorów, aplikowanie o środki finansowe w ramach ogłaszanych konkursów,

4. Kontynuowanie działań na rzecz rozwoju wolontariatu poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi działającymi na danym terenie, organizowanie szkoleń i spotkań dla wolontariuszy,
5. Organizowanie różnorodnych form integracji środowisk tworzących i wspierających rodzinne formy pieczy zastępczej,
6. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w zakresie opieki i wychowania dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Żyrardowskiego

Daniel Suchecki

Opracowanie:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie